

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Начальник Північного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства

_____ С. М. Аніщенко
« ___ » _____ 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Начальник Центрального міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства

_____ С. П. Смічик
« ___ » _____ 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Начальник Центрально-Західного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства

_____ С. Г. Перов
« ___ » _____ 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Начальник Північно-Східного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства

_____ О.Г. Лисенко
« ___ » _____ 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Тво директора державного підприємства «Харківська державна лісовпорядна експедиція»

_____ В.І. Гриневич
« ___ » _____ 2024 р.

ПРОТОКОЛ

першої лісовпорядної наради з лісовпорядкування лісів виробничого підрозділу служби колії «Бахмацька дистанція захисних лісонасаджень» регіональної філії «Південно-Західна залізниця» акціонерного товариства «Українська залізниця»

___ грудня 2024 р.

м. Чернігів

ПРИСУТНІ: список присутніх додається.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Готовність виробничого підрозділу «Бахмацької дистанція захисних лісонасаджень» регіональної філії «Південно-Західна залізниця» акціонерного товариства «Українська залізниця» (далі – ВП «Бахмацька дистанція захисних лісонасаджень») та державного підприємства «Харківська державна лісовпорядна експедиція» (далі – «Харківдержлісprojekt») до надання послуг з виготовлення проекту організації та ведення господарства в захисних лісонасадженнях за результатами здійснення повторного базового лісовпорядкування.

2. Визначення порядку та особливостей проведення польових лісовпорядних робіт.

СЛУХАЛИ: Доповіді начальника виробничого підрозділу «Бахмацька дистанція захисних лісонасаджень» О.П. Кравченка, тво директора державного підприємства «Харківська державна лісовпорядна експедиція» В.І. Гриневича, виступи інших учасників наради.

Заслухавши і обговоривши доповіді і виступи присутніх, перша лісовпорядна нарада вирішила:

I. Констатувати:

1. Необхідність проведення повторного базового лісовпорядкування зумовлена потребою у розробленні матеріалів лісовпорядкування відповідно до чинних нормативів та закінченням проєктного періоду.

II. Ухвалити:

1. Провести у 2024-2025 роках польові лісовпорядні роботи спеціалістами державного підприємства «Харківська державна лісовпорядна експедиція» на площі 7396,5 га в наступних виробничих ділянках:

№ п/п	Назва підприємства	Площа, га
ВП «Бахмацька дистанція захисних лісонасаджень»		
1.	Бахмацька виробнича ділянка	935,7
2.	Ворожбянська виробнича ділянка	784,2
3.	Кролевецька виробнича ділянка	1088,9
4.	Менська виробнича ділянка	769,7
5.	Яготинська виробнича ділянка	781,2
6.	Київська виробнича ділянка	1147,0
7.	Хутір-Михайлівська виробнича ділянка	993,3
8.	Чернігівська виробнича ділянка	212,6
9.	Ніжинська виробнича ділянка	683,9
	Разом	7396,5

2. Під час здійснення лісовпорядних робіт керуватися Лісовим кодексом України, Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища», Порядком здійснення лісовпорядкування, Правилами поліпшення якісного складу лісів, проведення інших рубок та робіт, пов'язаних і не пов'язаних із веденням лісового господарства, Настановами з лісомеліоративного впорядкування захисних лісових насаджень лінійного типу та розташованих у смугах відведення каналів, залізниць, автомобільних доріг (Київ-2012 р.), Правилами утримання захисних лісонасаджень залізниць (Київ-2008 р.), Інструктивно-методичними вказівками щодо здійснення лісовпорядкування (Ірпінь-2024), іншими законодавчими актами України, прийнятими відповідно до них нормативно-правовими документами та протоколом цієї наради.

3. Підготовчі роботи виконати перед проведенням польових лісовпорядних робіт.

4. Межі захисних насаджень та їх площу прийняти відповідно до правостановлюючих документів на постійне користування земельними ділянками.

5. Геодезичною основою для складання планово-картографічних матеріалів прийняти:

- правостановлюючі документи на постійне користування земельними ділянками;
- затверджену технічну документацію;
- матеріали попереднього лісовпорядкування.

6. Нумерацію квартальної мережі провести згідно загальної нумерації прийнятої АТ «Українська залізниця». Схему нумерації квартальної мережі погодити із виробничими ділянками.

7. Лісовпорядні роботи проводити, виходячи з поділу лісів на категорії відповідно до постанови КМ України від 16 травня 2007 року №733 «Про затвердження Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок», Правил охорони електричних мереж (затверджені постановою КМ України від 27.12.2022 р. № 1455), Правил охорони ліній електрозв'язку (затверджені постановою КМ України від 29.01.1996 р. № 135).

8. Організувати наступні господарські частини:

- ліси природоохоронного призначення з особливим режимом користування, включивши до неї категорії лісів, які виконують природоохоронні, естетичні, наукові функції, де заборонені рубки головного користування;

- захисні ліси з особливим режимом користування, включивши до неї категорії лісів, які виконують водоохоронні, ґрунтозахисні та інші захисні функції, де заборонені рубки головного користування;

9. Утворити наступні господарські секції та прийняти для них віки стиглості в межах господарських частин:

Господарські секції і породи, які входять до них	Трива- лість класів віку	Госпчастини з особливим режимом користування
		Вік стиглості
Для лісових смуг, розташованих на території Лісостепу та Полісся		
Соснова (сосна звичайна, інші види сосен, модрина європейська)	10	121
Соснова в осередках кореневої губки	10	121
Ялинова похідна (ялина європейська)	10	61
Дубова високостовбурна (дуб зв., дуб скельний нас.3 бон. і вище, пор.2 бон. і вище)	10	161
Дубова низькостовбурна (дуб зв., дуб скельний нас.4 бон.і нижче, пор.3 бон.і нижче)	10	91
Дуба червоного (дуб червоний)	10	91
Букова (бук лісовий, клен-явір)	10	121
Ясенева (ясен звичайний, клен польовий, гостролистий, сріблястий)	10	91
Грабова (граб звичайний)	10	71
В'язова (в'яз гладкий, шорсткий, дрібнолистий, берест)	5	41
Акацієва (акація біла, гледичія)	5	36
Інших твердолистяних порід (ясен зелений, клен ясенелистий)	5	41
Березова (береза повисла, пухнаста)	10	71
Осикова (осика, вільха сіра)	10	41
Вільхова (вільха чорна)	10	71
Липова (всі види лип)	10	91
Тополева (всі види тополі, верб деревовидних)	5	36
Горіхова (усі види горіхів, каштан їстівний)	10	71
Лісоплодова (груша звичайна, яблуня лісова, домашня, черешня, абрикос звичайний алича, шовковиця, вишня, слива, берека, кизил)	10	51
Клена татарського	5	41
Інші деревні породи (бархат амурський, гірко-каштан, катальпа звичайна)	10	61
Чагарникова (всі види, крім верб)	5	21
Верб чагарникових	1	3

10. Корегування запасів насаджень на 1 га при окомірній таксації, а також визначення відносних повнот при вимірювальній і переліковій таксації проводити керуючись «Лісотаксаційним довідником», затвердженим Держлісагентством України (протокол засідання НТР агентства від 16.12.2020 р.).

11. Вихід ділової деревини від рубок формування та оздоровлення лісів та інших рубок та робіт пов'язаних з веденням лісового господарства проєктувати з врахуванням фактичного стану деревостанів і досягнутих показників за попередній проєктний період.

12. Виявити типові та унікальні природні комплекси, місця зростання та оселення рідкісних та таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу і підлягають заповіданню, включенню до екологічної мережі.

13. Надати лісовпорядній партії відомості щодо наявності тварин, птахів і рослин занесених до Червоної книги України (за наявності).

14. В об'єктах природно-заповідного фонду лісогосподарські заходи проєктувати відповідно до чинного «Лісового кодексу України», Закону України «Про природно-заповідний фонд України» і відповідних положень про природно-заповідні об'єкти.

15. Прийняти площу об'єктів природно-заповідного фонду згідно з наявним реєстром та узгодженими даними Департаментів екології та природних ресурсів обласних державних адміністрацій.

16. При проєктуванні рубок догляду керуватися «Настановами з лісомеліоративного впорядкування захисних лісових насаджень лінійного типу та розташованих у смугах відведення каналів, залізниць, автомобільних доріг (К-2012) з врахуванням вимог Правил поліпшення якісного складу лісів, проведення інших рубок та робіт, пов'язаних і не пов'язаних із веденням лісового господарства.

17. Для визначення щорічного обсягу рубок догляду прийняти такі розрахункові періоди їх повторюваності: освітлення в насадженнях дуба - 3 роки, у насадженнях інших порід - 5, прочищення - 5, проріджування - 7 років, прохідні рубки - 10 років.

18. Сухостійну деревину та захаращення виявляти та проєктувати до вибіркового санітарних рубок або ліквідацію захаращення з 5 м³ на 1 га.

19. Поодинокі дерева враховувати з 5 м³ на 1 га і незалежно від їхнього запасу у рубку не призначати.

20. Суцільні санітарні рубки проєктувати на площі 0,1 гектара і більше в насадженнях, пошкоджених шкідниками, хворобами та внаслідок стихійного лиха і техногенних впливів відповідно до Санітарних правил в лісах України.

21. Рубки дерев і чагарників, пов'язані з доглядом за охоронними зонами пристроїв та об'єктів залізничного транспорту, в тому числі залізничних переїздів, а також пов'язані з будівництвом об'єктів залізничної інфраструктури в межах смуги відведення залізниць (габаритні рубки), запроєктувати біля залізничних переїздів, в місцях наближення насаджень до повітряних ліній зв'язку, електромереж, ліній управління інженерними об'єктами колії для забезпечення нормальної видимості постійних сигналів огляду переїздів.

22. До фонду рубок, пов'язаних з реконструкцією, віднести сильно зріджені деревостани з куртинним розміщенням дерев.

23. При таксації рідколісь відносити їх до фонду відтворення лісу з проєктуванням лісовідновних заходів. За наявності сухостійних, відмираючих, дуже ослаблених дерев проєктувати суцільні санітарні рубки, ліквідацію захаращеності. Рубки рідколісь, як окремий лісогосподарський захід не проєктувати.

24. Таксацію лісу і проєктування лісогосподарських заходів проводити з використанням таблиць діагностичних ознак типів лісу.

25. Типологічну характеристику лісових ділянок проводити за таблицею, розробленою УкрНДЛГА (к.с.-г. н. Федець І.Ф.).

26. Відтворення лісів проєктувати згідно з «Правилами відтворення лісів», затвердженими Постановою Кабінету Міністрів України від 1 березня 2007 року №303.

27. Схеми лісових культур проєктувати відповідно до «Типів лісових культур за лісорослинними зонами України» (2008 р.), ухвалених секцією організації управління лісовим господарством науково-технічною нарадою Держкомлісгоспу України (протокол №1 від 18.03.2010 року). На початку польового періоду спеціалістам лісовпорядкування разом зі спеціалістами виробничих підрозділів узгодити схеми створення лісових культур для відповідних типів лісорослинних умов, враховуючи накопичений виробничий досвід.

28. Оцінку якості незімкнутих лісових культур, лісових культур і природного поновлення при переведенні їх до вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок проводити згідно з «Інструкцією з проектування, технічного приймання, обліку та оцінки якості лісокультурних об'єктів», затвердженою наказом Держкомлісгоспу України від 19 серпня 2010 року №260.

29. Нормативну приживлюваність для лісових культур прийняти відповідно до нормативів приведених у Інструкції з проектування, технічного приймання, обліку та оцінки якості лісокультурних об'єктів, затвердженої наказом Державного комітету лісового господарства України 19.08.2010 № 260.

30. Оцінку якості лісових культур, переведених до вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок, визначати за наступною шкалою:

Показники	Класи якості			Незадовільні (не атестовані)	Загиблі	Природне поновлення з участю культур
	1	2	3			
Повнота	1,0-0,8	0,7-0,6	0,5	0,4	0,3	0,4-1,0
Доля одиниць у складі культур віком до 20 років:						
а/ твердолистяні (Дз, Яз, Клг)	6 і більше	5-4	3			до 2 одиниць
б/хвойні породи, інші твердолистяні, м'яколистяні	7 і більше	6-5	4			до 3 одиниць

Примітка: Клас якості приймається за нижчим із показників.

31. Відомості польового обліку лісових культур, створених за останні 20 років, складати за розділами лісорозведення і лісовідновлення в межах кварталів.

32. Селекційну оцінку привести для пристиглих, стиглих і перестійних насаджень сосни, ялини та дуба відповідно до рекомендацій УкрНДІЛГА (за П. І. Молотковим).

33. Запроектувати організаційно-технічні заходи з охорони лісів від пожеж і боротьби з ними, керуючись Порядком організації охорони і захисту лісів, відповідними рішеннями та постановами Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, обласних, районних рад.

34. Провести розподіл за кварталами і виділами виробничих підрозділів за територіальними громадами.

35. З метою своєчасного і якісного виконання лісовпорядних робіт виробничим підрозділам забезпечити надання:

- матеріалів попереднього лісовпорядкування;
- витягів з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно про реєстрацію іншого речового права;
- електронну версію каталогу координат чи дані у XML (IN-4) форматі;
- даних про осередки шкідників і хвороб лісу, та інші матеріали, необхідні для аналізу лісогосподарської діяльності за попередній проектний період.
- назви станцій та зупиночних платформ, та їх прив'язку до кілометрової мережі.
- дані про залізничні переїзди та їх прив'язку до кілометрової мережі.

36. Сприяти забезпеченню працівників лісовпорядних партій:

- житловими приміщеннями;
- транспортними засобами.

37. Забезпечити участь спеціалістів виробничих підрозділів у лісоінвентаризаційних роботах і проектуванні лісогосподарських заходів.

38. До закінчення польових робіт надати матеріали відведення ділянок в рубки формування і оздоровлення лісів, інших рубок та робіт, пов'язаних і не пов'язаних із веденням лісового господарства.

39. Керівнику та спеціалістам лісовпорядної організації разом з працівниками виробничих підрозділів налагодити в період проведення лісовпорядних робіт зв'язок з органами виконавчої влади та місцевого самоврядування, регіональними науковими установами та іншими організаціями для вирішення питань, що знаходяться в їх компетенції, та інформувати громадськість про завдання лісовпорядкування, роль лісів та їх стан, використання лісових ресурсів.

Голова наради

Вадим ФЕСЮН

Секретар

Олексій В'ЮННИК

СПИСОК

присутніх на першій лісовпорядній нараді
з лісовпорядкування лісів виробничого підрозділу служби колії «Бахмацька дистанція захисних лісонасаджень» регіональної філії «Південно-Західна залізниця» акціонерного товариства «Українська залізниця»

Прізвище, ім'я, по батькові	Організація	Посада
Аніщенко С.М.	Північне міжрегіональне управління лісового та мисливського господарства	Начальник
Перов С.Г	Центрально-Західне міжрегіональне управління лісового та мисливського господарства	Начальник
Фесюк В. М.	Північне міжрегіональне управління лісового та мисливського господарства	Перший заступник начальника управління
Бігула С.М.	Центральне міжрегіональне управління лісового та мисливського господарства	Перший заступник начальника управління
Любич М.В.	Північно-Східне міжрегіональне управління лісового та мисливського господарства	Перший заступник начальника управління
Прокопенко Г.М.	Північне міжрегіональне управління лісового та мисливського господарства	Начальник відділу лісового господарства
Морозов В.Л.	Департамент екології та природних ресурсів Київської ОДА	Директор
Бойченко Р.В.	Департамент захисту довкілля та природних ресурсів Сумської ОДА	Начальник відділу природно-заповідного фонду та землекористування
Синіговець В.Д.	Департамент екології та природних ресурсів Чернігівської ОДА	Начальник управління заповідної справи та екологічного моніторингу Департаменту екології та природних ресурсів Чернігівської ОДА
Гусар І.М.	Департамент екології та природних ресурсів Полтавської ОВА	Начальник відділу біоресурсів та заповідної справи управління біоресурсів, заповідної справи та організаційної роботи департаменту екології та природних ресурсів Полтавської обласної державної адміністрації
Петров В.О.	Управління екології та природних ресурсів Черкаської ОДА	Директор
Михайличенко Т.О.	Департамент захисту довкілля та природокористування Харківської обласної державної адміністрації	Заступник директора Департаменту - начальник управління економіки природокористування та поводження з відходами
Ткачук В.Р.	АТ «Укрзалізниця»	Менеджер Департаменту

Прізвище, ім'я, по батькові	Організація	Посада
		колії та споруд АТ «Укрзалізниця»
Кравченко О.П.	Виробничий підрозділ «Бахмацька дистанція захисних лісонасаджень» регіональної філії «Південно-Західна залізниця» АТ «Укрзалізниця»	Начальник виробничого підрозділу «Бахмацька дистанція захисних лісонасаджень» регіональної філії «Південно-Західна залізниця» АТ «Укрзалізниця»
Рябко Р.П.	Виробничий підрозділ «Бахмацька дистанція захисних лісонасаджень» регіональної філії «Південно-Західна залізниця» АТ «Укрзалізниця»	Заступник начальника виробничого підрозділу «Бахмацька дистанція захисних лісонасаджень» регіональної філії «Південно-Західна залізниця» АТ «Укрзалізниця»
Гриневич В. І.	ДП „Харківська державна лісовпорядна експедиція”	Т.в.о. директора
В'юнник О.М.	ДП „Харківська державна лісовпорядна експедиція”	Начальник лісовпорядної партії

Додаток 2

Інформація

про врахування чи відхилення зауважень і пропозицій, поданих на розгляд першої лісовпорядної наради з лісовпорядкування лісів виробничого підрозділу служби колії «Одеська дистанція захисних лісонасаджень» та виробничого підрозділу служби колії «Шевченківська дистанція захисних лісонасаджень» регіональної філії «Одеська залізниця» акціонерного товариства «Українська залізниця»

№ з/п	Зауваження і пропозиції	Дата отримання зауважень і пропозицій	Інформація про врахування, часткового врахування чи відхилення зауважень і пропозицій